

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308

Bærum kommune
Postboks 700
1304 SANDVIKA

post@baerum.kommune.no
kari.sagbakken@baerum.kommune.no

Vår ref.: sak/572

Deres ref.: 16/27216

Dato: Oslo, 29. mai 2020

leder@oa.birdlife.no

Medlemsrelatert: medlem@oa.birdlife.no

Økonomisk: kasserer@oa.birdlife.no

Vernesaker: naturvernkontakt@oa.birdlife.no

oa.birdlife.no

Merknader til høring av ny friluftshalvøy Lysakerfjorden

NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) og NOF Asker og Bærum lokallag viser til kommunens kunngjøring av høring om ny friluftshalvøy i Lysakerfjorden.

Innledning

Kommunen begrunner tiltaket med stor befolkningsøkning på Fornebu og mangel på gode friluftsområder, samt rikelig med tilgang på tunnelmasse fra blant annet bygging av Fornebubanen. Kommunens intensjon om å bruke store overskuddsmasser med stein til å skape nye friluftsområder er god. Imidlertid er det svært viktig å finne et egnet område til ei slik kunstig halvøy uten at det kommer i konflikt med andre kvaliteter. Slik denne øya er tenkt plassert vil den forringe natur- og kulturverdier som langt overgår de positive effektene av nytt friluftsområde.

Før en starter en omfattende reguleringsplanprosess bør lokaliseringsalternativ kartlegges med tanke på konflikt med natur og miljø og andre brukerinteresser. Det ser ikke ut til å være tilfelle i denne saken. Å plassere store mengder tunnelstein akkurat utenfor Smed- og Sandtangene i Lysakerfjorden gir mange konfliktpunkter.

Nærmere om negative effekter av den foreslåtte halvøya

Truer sårbare, rødlista sjøfuglarter

Bestanden av norske sjøfugler er nedadgående, også i Oslofjorden. Da er det veldig uheldig at nærområdet til Lagmannsholmen sjøfuglreservat blir en mangeårig bygge- og anleggsplass. Det framstår også som lite gunstig å etablere ei friluftsoy som vil tiltrekke seg mange brukere. Det er stor risiko for forstyrrelser av hekkingen i reservatet. Lagmannsholmen har et hundretalls måke- og ternereir (fiskemåke, hettemåke og makrellterne – alle på Norsk rødliste for arter 2015), et par tjeld og ærfugl. Siden 2015 har forstyrrende ferdsel fra kajakkpadlere, sportsfiskere og turgåere ført til mislykkete hekkinger. Kolonien forlattes før eggene klekkes eller før ungene greier seg selv. Først i 2019, etter at Fylkesmannen la ut to gule bøyer med informasjon, ble ferdselen stoppet og fuglene lyktes med hekkingen igjen. Sjøfuglkolonier er svært sårbare for forstyrrelser så nær hekkeplassen.

I høringsbrevet står det at det planlegges ei midlertidig utskipingskai sørøst for Telenor-bygget. Vi vil understreke at det er ferdselsforbud i reservatet i hekketida. Det er helt uakseptabelt å losse 2 millioner m³ steinmasse med lastebil ut i fjorden kloss inntil et naturreservat for sjøfugler i hekketida.

Geologisk naturreservat

Lagmannsholmen er også fredet som geologisk naturreservat. Her er et unikt strandprofil gjennom Oslofeltets geologi, lett synlig fordi det er i strandsonen. Profilet fortsetter videre fra reservatet og nordover til Smedtangen, det vil si at selve Sandtangen er en viktig del av dette strandprofilet. Universitetet i Oslo bruker området til undervisning, og det brukes på internasjonale seminarer. Det kan ikke aksepteres at dette strandprofilet blir borte, ødelagt av fyllmasser.

Naturtypen *åpen grunnlendt kalkmark*

Landskapet på Sandtangen og Smedtangen består av intakt *åpen grunnlendt kalkmark* som er en vegetasjonstype unik for strandsonen i indre Oslofjord. Vegetasjonstypen er rødlista som sterkt truet, og er en av naturtypene som huser flest rødlistearter. Her finnes dragehode, hjorterot og andre typiske «Oslofelt-planter», flere arter stilkrøysopp og andre tørkespesialister, sjeldne lavararter og mange truede og sjeldne insekter. Sammen med geologien danner dette et viktig landskapsdrag som absolutt må bevares. At det i reguleringsplanen foreslås en anleggsveg til området mellom Telenor- og Equinor-byggene vil klart påvirke naturtypen negativt. Anleggsvegen vil skade både geologiprofilet og kalkmarka.

Gyteområder for fisk

Utenfor Sandtangen ligger fiskegrunnen Grunne for gård. For tiden er fiskebestanden generelt, og torskebestanden spesielt, sterkt redusert i Oslofjorden. Det er innført forbud mot torskefiske i hele fjorden. Da fjerner man ikke fiskenes gytegrunner ved å tilslamme eller legge steinmasser over dem.

Vurdering av alternativer

NOF OA og NOF AB er altså av den klare oppfatning at det å etablere ei kunstig halvøy øst for Fornebulandet på 30 daa er et dårlig forslag med mange uheldige konsekvenser for natur, miljø og ressurser. Vi krever at forslaget forkastes, og at man bestemmer seg for en alternativ plassering. Da må grundig kartlegging til innen ulike fagfelt for å unngå konflikter.

Det er mulig at massene kan legges i dypere områder av fjorden, men da vil det gå med enda større mengder stein. Det går også an å bruke steinmasse fra tunneler til å utbedre/oppgradere og knytte sammen kyststistrekninger. Vi er derimot skeptiske til å lage ei kunstig øy nær utløpet av Lysakerelva. Det vil kunne føre til endrede strømningsforhold og problemer for laksen med å gå opp elva. Uansett alternativ vil utlegging av store mengder tunnelmasse i fjorden gi tilslamming og negative konsekvenser for marint liv, også i et lengre tidsperspektiv. Grundige utredninger er uansett nødvendig før et godt alternativ forankres.

Vennlig fuglehilsen

Håkan Billing
leder NOF OA

Jan Olav Nybo (sign.)
naturvernkontakt